

PM tidig dialog

Datum 2021-12-06



Underlags-PM till Utvecklingsplan för Tjörnarps
Hörs kommun, Samhällsbyggnadssektor

Läsanvisning

Detta PM är ett beslutsunderlag till översiktsplan för Höörs kommun/utvecklingsplan för Tjörnarp. Underlaget finns med som en bilaga men är inte en del av översiktsplanen/utvecklingsplan för Tjörnarp.

Arbetsgrupp

Julia Göransson - Samhällsplanerare

Styrgrupp

Jesper Sundbärg - Enhetschef Plan-, bygg & projekt

Karin Kallioniemi - Strategisk planeringschef

Patrik Palmström - Biträdande VA-chef

Rolf Carlsson - Samhällsbyggnadschef/VA-chef

Susanne Löfström - Gatu- och parkchef

Introduktion

PM tidig dialog beskriver tillvägagångssätt och resultat av dialog med medborgarna i det första skede av ny utvecklingsplan för Tjörnarps. Syftet med dialogen har varit att låta medborgarna komma till tals innan det funnits ett färdigt förslag att ta ställning till. Synpunkter samlades in parallellt med att andra utredningar genomfördes. På så vis har träffsäkerheten i analyserna i utvecklingsplanen blivit bättre och mer relevanta för medborgarna.

Den tidiga dialogen är inte lagstadgad utan en del av arbetet med att utreda markens lämplighet för olika ändamål. Den tidiga dialogen ersätter inte och är heller inte en del av det formella samrådet. PM tidig dialog utgör underlag i arbetet med utvecklingsplan för Tjörnarps som i sin tur är en del av översiktsplanen för Höörs kommun.

Den tidiga dialogen bestod av följande delar:

- Enkät
- På plats i Tjörnarps
- Dialog med barn
- Badplatsundersökning

Dialog med medborgarna är en viktig komponent för att tillgodose medborgarna möjlighet till inflytande i planprocessen/ortens framtida utveckling. Nationella mål som utgör bakgrund till arbetet med tidig dialog är Barnkonventionen och folkhälsopolitikens målområde Kontroll, inflytande och delaktighet.

Barnkonventionen

Den 1 januari 2020 trädde lagen (2018:1197) om FN:s konvention om barnets rättigheter i kraft. En inkorporering av barnkonventionen i svensk lag synliggör barnets rättigheter och skapar en grund för ett mer barnrättsbaserat synsätt i all offentlig verksamhet.

Barnkonventionen manar oss att lyssna på barn och unga vilka utgör en femtedel av befolkningen samtidigt som de saknar rösträtt och forum där de kan framföra sina åsikter. Enligt artikel 12 i FN:s konvention om barnets rättigheter har varje barn rätt till delaktighet och inflytande i alla frågor som rör barnet. Genom att ratificera barnkonventionen har Sverige förbundit sig att följa den.

Folkhälsa

Det finns tydliga socioekonomiska skillnader i grad av kontroll, inflytande och delaktighet i Sverige. För att åstadkomma en god och jämlik hälsa är det viktigt att främja alla individers möjligheter till kontroll, inflytande och delaktighet i samhället och i det dagliga livet. Det gäller oavsett socioekonomisk bakgrund, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsförmåga, sexuell läggning, ålder eller geografisk hemvist. Det

är även viktigt att arbeta för de mänskliga rättigheterna och med att motverka diskriminering och annan kränkande behandling samt främja frihet från hot och våld. Viktiga förutsättningar är: ett jämlikt deltagande i demokratin.

Sammanfattning

Kvaliteter att bygga vidare på:

- Naturen
- Sjön
- Tåget
-

Saknar/önskar:

- Mellanstadieskola
- Livsmedelsbutik
- Upprustning av fastigheter vid stationen

Resultat från enkät

I samband med uppstarten av arbetet med utvecklingsplan för Tjörnarps genomfördes en enkät med brett anslag. Enkäten utgjordes av tre delar utöver bakgrundsfrågor. I den första delen gavs medborgarna möjlighet att med egna ord beskriva det bästa med Tjörnarps utveckling. Den andra delen innehöll en karta där den som svarade själv markerade var olika, på förhand definierade platser, finns. Den avslutande delen av enkäten frågade efter hur resvanor påverkats av restriktioner under pandemin år 2020 och 2021.

Totalt svarade 386 personer på enkäten. Av dessa uppgav tre fjärdedelar (74 %) att de är bosatta i Tjörnarps eller Tjörnarps närområde. Detta tolkar kommunen som ett tillräckligt underlag för att ge en bild av de boendes/medborgarnas perspektiv på ortens utveckling. En av bakgrundsfrågorna gällde respondenternas koppling till Tjörnarps. Det var möjligt att ange flera kopplingar och 27 % uppgav att de gillar naturen, 19 % att de har släkt eller vänner i Tjörnarps, 16 % att de har fritidshus och 4 % att de har sin arbetsplats i Tjörnarps.

Drygt hälften (56 %) av de svarande var kvinnor, två femtedelar män (41 %) övriga svar lämnades tomma eller annat/vill ej uppges. Ca 5 % av de svarande var under 20 år, tre fjärdedelar (74 %) mellan 20 och 65 år och ca en femtedel (21 %) var över 65 år. Andelen under 20 år av de svarande är lägre än andelen unga i befolkningen. Kommunen tolkar trots detta att åldersspridningen är tillräcklig för att resultatet ska ge en rättvis bild utifrån hur befolkningen är fördelad.

Fritextsvaren där medborgarna svarat med egna ord finns som bilaga. Här presenteras en sammanställning av svaren, det är alltså inte samtliga svar i sin helhet som presenteras här.

Det bästa med Tjörnarps

Medborgarna gavs i enkäten möjlighet att med egna ord beskriva det bästa med Tjörnarps. Här presenteras en sammanställning av vanligt förekommande svar. Listan täcker inte in samtliga synpunkter utan de som förekommer ofta.

Det bästa med Tjörnarps är:

- den omkringliggande naturen,
- sjön som erbjuder bad fiske och bastuflotte,
- kommunikationerna,
- lugnet,
- bygemenskapen,
- vandringslederna,
- byns geografiska placering mitt i Skåne med närhet till andra orter,
- byns karaktär som beskrivs som lagom stor och där det är nära till allt,

- skolan och förskolan
- samt olika lokala initiativ bland annat socken gillet, Lantkafeet, löptävlingen Tjörnarparen och Maker Space.

Vad som saknas i Tjörnarps

Även för denna fråga har medborgarna svarat med egna ord. Synpunkterna om vad som saknas i Tjörnarps är många och olika. För att underlätta läsbarheten har svaren grupperats under mer övergripande rubriker.

Dessa är:

- Trafikmiljö,
- Mötesplats/aktiviteter,
- Vandringsleder,
- Serviceutbud,
- Bostäder,
- Kollektivtrafik och
- Mellanstadieskola.

Under varje rubrik presenteras en sammanställning av vanligt förekommande synpunkter. Listan täcker inte in samtliga synpunkter utan de som förekommer ofta.

Trafikmiljö

- Bullerplank intill järnvägen, framförallt intill strandpromenaden/badplatsen.
- Underhåll av trottoarer beläggning/häckar intill. Häckar växer över trottoaren.
- Blomkrukor vid infart och stationen. Samma standard som för blomsterprogram i Höör efterfrågas.
- Hastighetssänkande åtgärder längs med Landsvägen. Många upplever att hastighetsgränser inte respekteras.
- Säker cykelväg längs landsvägen. Markerade fält upplevs otillräckliga.
- Säker cykelväg till Höör längs väg 23.
- Fler papperskorgar (även i skogen).
- Belysning längs med strandpromenaden
- Belysning på Gunnarpsvägen
- Belysning på Brönnestadsvägen
- Belysning från bokskogen till Kyrkbyn
- Elljusspår för motion (i Prästabonnaskogen)

Mötesplatser/aktiviteter

- Sysselsättning för äldre barn/ungdomar.
- Mötesplatser (ej specifikt) både inomhus och utomhus
- Generellt fler aktiviteter/engagemang för de som bor i Tjörnarps.
- Hundrastgård.
- Lekplatser, framförallt i norra delen av byn.
- Utegyrn. Förslag på lokalisering: vid lekplatsen,

Röda torg

Vandringsleder

- Vandringsled närmare sjön
- Tillgänglighetsanpassade slingor
- Fler rastplatser runt sjön

Serviceutbud

- Livsmedelsaffär
- Affärer, loppmarknad, blomsteraffär, apotek
- Restauranger, pizzeria, kafé, krog, pub, bageri, konditori
- Postombud
- Gym
- Frisör
- Offentlig toalett vid stationen
- Bibliotek. Många är besvikna på att biblioteksfilialen stängt ner.

Bostäder

- Bostäder (generellt)
- Hyreslägenheter (i gott skick)
- Bostäder för äldre, typ radhus/marklägenheter
- Hustomter
- Bostäder för barnfamiljer

Kollektivtrafik

- Fler avgångar för tåg. Önskemål om halvtim mestratik.
- Att busstrafik till Citygross/Höör återupptas.
- Lokaltrafik till Karlarp.
- Upprustning av hus. Många upplever att husen kring stationen sköts dåligt och ger en negativ bild av orten.

Mellanstadieskola

- Många saknar den mellanstadieskola som lades ner. Missnöje med att barnen behöver åka buss in till Höör och att detta förlänger skoldagen.

Badplats

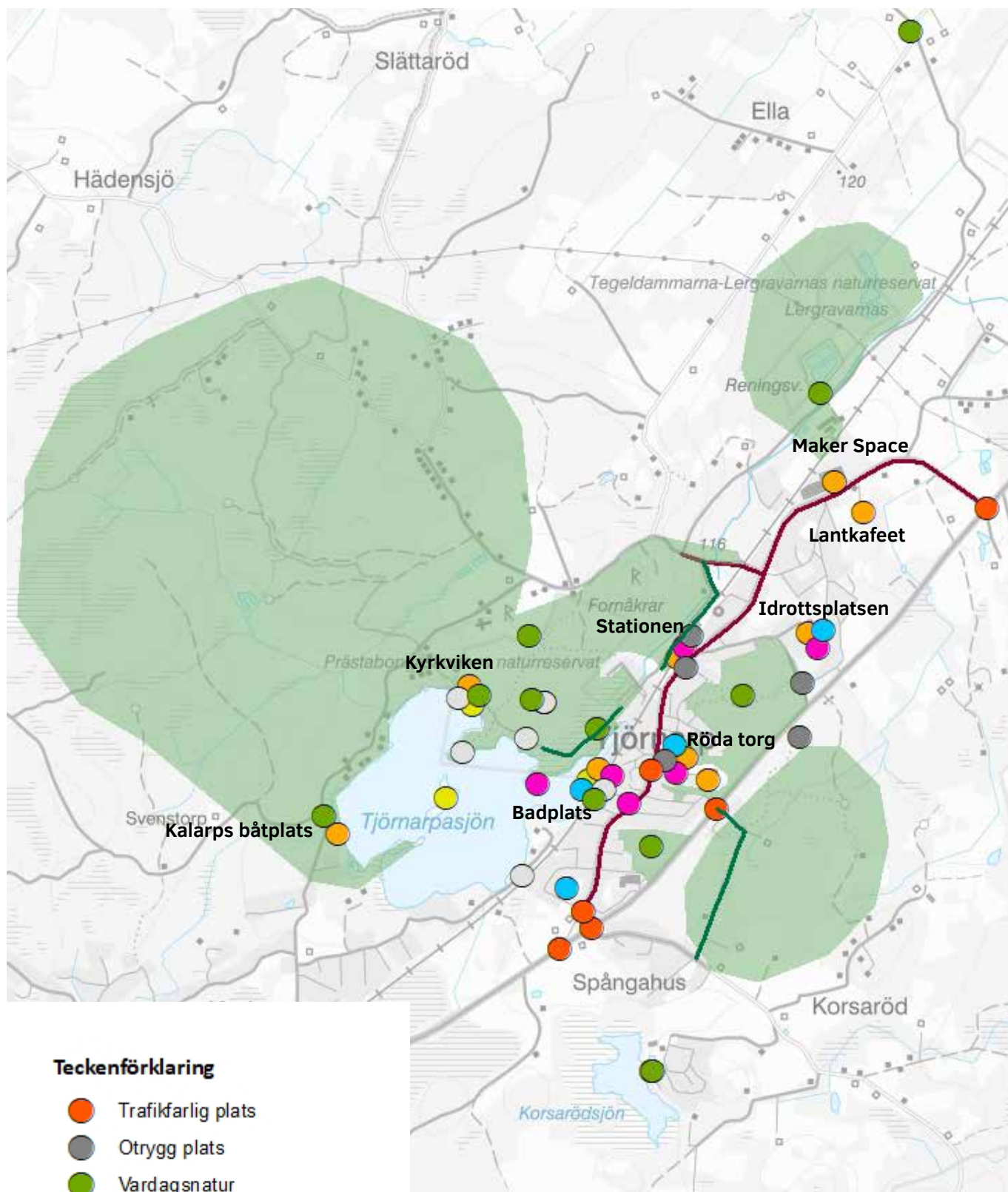
- Bättre badplats
- Bullerskydd mot badplatsen
- Ny badplats i Kyrkviken
- Upprustning av befintlig badplats

Andra tankar om Tjörnarps utveckling

Frågan om andra tankar om Tjörnarps utveckling har gett en mängd olika svar inom olika områden. Här presenteras en sammanställning av vanligt förekommande synpunkter. Listan täcker inte in samtliga synpunkter utan de som förekommer ofta. Svaren på frågan om andra tankar om Tjörnarps utveckling överlappar delvis frå-

gan om vad som saknas i Tjörnarps.

- Se till att hastighetsbegränsningen efterlevs längs landsvägen.
- Se till att det går att passera över väg 23 även efter ombyggnad.
- Det behövs en cykelväg längs väg 23 till Höör.
- Det är tråkigt med fastigheter i dåligt skick vid stationen/centrala delar av byn.
- Kommunen bör ställa krav på fastighetsägare att underhålla sina hus.
- Kommunen bör satsa mer på Tjörnarps/kommunen behöver bry sig om byarna.
- Serviceutbudet har försämrats i och med att bibliotek och mellanstadieskola har stängt.
- Det behövs en mataffär i centrum. En lösning hade varit en automatisk affär där man loggar in med bank ID.
- Använd inte Tjörnarps till placering av personer med sociala svårigheter.
- Det saknas en mötesplats/hade varit trevligt med samlingsplats.
- Satsa mer på aktiviteter/platser för barn och ungdomar
- Utveckla Röda torg till en samlingsplats. Förslag på vad som kan finnas på platsen: sittplatser, gunga, boulebana, utegym, skateramp.
- Det behövs fler arbetsplatser i Tjörnarps/Se till att det skapas fler arbetsplatser i Tjörnarps.
- Byn behöver bli mer attraktiv för att öka inflyttningen (av barnfamiljer).
- Det är viktigt för byn och för barnen att det finns en mellanstadieskola. En lösning kan vara att barn från Höör får gå i skola i Tjörnarps.
- Det behövs fler bostäder/bra med nybyggnation.
- Mindre bostäder för äldre behövs samt hyreslägenheter.
- Satsa på ett bra uteliv/gör mer för sjön/vandringslederna/utegym.
- Rusta upp den befintliga badplatsen och sätt upp ett bullerplank.
- Gör fint runt sjön/Ta bort kvarlämnade båtar/Belysning längs strandpromenaden.
- Etablera en ny badplats i Kyrkviken
- Stötta föreningslivet.



Kartfrågor

I enkäten fanns en karta där det var möjligt att markera platser på en karta. Det gick att välja mellan olika typer av platser. Kartan här visar en sammanfattning/samlad bild.

Ett antal platser är särskilt viktiga därför att de fyller många olika funktioner. Dessa är badplatsen, Röda torg, Idrottsplatsen och Kyrkviken. Gemensamt för platserna är att de är centralt belägna och offentliga platser.

Utflyktsplats med familjen

Kyrkviken, Hilmaberget i Prästbonnaskogens naturreservat och badplatsen vid Tjörnarpsjön är platser som många markerat som utflyktsplatser för vänner och familj. Markeringar finns även på andra platser i Prästbonnaskogens naturreservat, på Storön samt i naturreservatet Tegeldammarna-Lergravarna.

Mötesplats där jag träffar vänner

Idrottsplatsen och badplatsen är platser där många markerat att de träffar vänner. Andra platser som markerats är vid stationen, bastuflotten, skolan, Röda torg, tennisbanan och på Lantkafeet.

Platser där jag spontant träffar andra

Röda torg, Karlarps båtplats, idrottsplatsen, badplatsen och stationen är platser där många markerat att de spontant träffar andra. Andra platser som markerats är Maker Space, Kyrkviken, Tjörnarps skola/förskola, olika och Lantkafeet.

Rolig plats för lek

Lekplatsen och badplatsen är platser som många markerat som roliga platser för lek. Andra platser som har markerats är tennisbanan, Röda torg, olika platser i Prästbonnaskogen, idrottsplatsen, Storön

Vacker plats

De flesta markeringar för vacker plats är inom Prästbonnaskogen. Koncentration av markeringar finns kring Kyrkviken, udden som går ut i Tjörnarpsjön, och på Hilmaberget. Andra platser med markeringar utanför Prästbonnaskogen är vid Korsarödssjön, längs strandpromenaden/badplatsen, Storön, Tjörnarpsjön, Karlarps båtplats.

Vardagsnatur

Markeringar för vardagsnatur finns utspridd över stora ytor. En koncentration märks i och kring Prästbonnaskogen, framförallt kring stråket längs med vattnet, Hilmaberget och Kyrkviken. Flera markeringar finns även vid badplatsen, vid Korsarödssjön, Karlarps båtplats och de mindre naturområdena inne i tätortens urbana delar.

Trafikfarliga platser

Den platsen med flest markeringar är vid södra infarten från väg 23 in till Tjörnarp. Flera markeringar finns vid den södra utfarten från Korsarödsvägen till Landsvägen och vid utfarten från Frostavägen till Landsvägen. Där till finns enstaka markeringar längs med landsvägen.

Otrygga platser

Stationen och Röda torg är platser som flera markerat som otrygga. Även HVB-hemmet öster om väg 23 finns markerat som otrygg plats.

Mitt förslag

Medborgarna kunde lämna egna förslag på platser. Här redovisas de förslag som lämnades i en lista.

- Tunnel/gångbro under väg 23 vid Skogsvägens förlängning
- Mindre byggnad/samlingspunkt för vuxna/ungdomar vid Röda torg
- Gör lekplatsen till ett inbjudande område att mötas på (allmänna odlingslådor, graffittivägg, kysstation)
- Hundrastgård på ytan strax norr om stationen
- Hundrastgård i norra delen, intill landsvägen strax innan norra infarten
- Farthinder längs landsvägen vid Frostavägen
- Badplats i Kyrkviken
- Skatepark på ytan strax norr om stationen
- Bygg bostäder längs med vägen vid järnvägen
- Övergång över väg 23 vid Gunnarpsvägen
- Bygg säker cykelväg längs med Landsvägen
- Vandringsleder eller motionsstigar vid Gunnarp

Resvanor under pandemin

Bil och tåg är vanligaste sättet att ta sig till eller från jobb eller studier. Flera uppger att de har rest mindre med tåg under pandemin men att tågresandet börjat öka igen. Möjlighet till hemarbete och distansstudier är en förklaring till att antalet tågresor varit lägre. Flera uppger också att de åkt bil för att undvika smittorisk.

På plats i Tjörnarp

I samband med marknadsföring av enkäten fanns representanter från kommunen på plats vid stationen. Förutom pendlare var det även ett tiotal medborgare som dök upp för att prata med kommunen.

Sammanfattning av synpunkter:

- Det är viktigt att det går att passera över väg 23 även efter ombyggnad. Tiden det skulle ta för boende att gå från den sydvästra sidan till stationen skulle öka avsevärt. Passage över väg 23 är viktig även för att boende på den västra sidan ska få tillgång till naturområden på den östra sidan.
- Att mellanstadieskolan har stängt ner är negativt för byn. Få av de barn som åker buss till och från skolan går på fritidshemmet i byn, vilket gör att de går miste om viktiga vänskapsrelationer. Barnen har en väntetid i Höör från det att skolan slutat till bussen går, ibland upp åt en timme.

- Biblioteksbusen har inte kunnat ersätta den biblioteksfilial som lades ner. Biblioteket var en viktig mötesplats för boende i byn.
- Det behövs en cykelväg längs väg 23. Är livsfarligt att cykla där idag på grund av tung trafik och höga hastigheter.
- Det behövs en cykelväg längs landsvägen. Även nödvändigt med farthinder. Det går ej att komma fram med barnvagn längs trottoaren.
- Fler bostäder och olika boendialternativ behövs.
- Låt badplatsen vara kvar där den är idag men se till att rusta upp den.
- Mer dialog med kommunen, byrådet får gärna återinföras.

Badplatsen vid Tjörnarpsjön

Bakgrund

Badplatsen vid Tjörnarpsjön har diskuterats under en lång tid. Höörs kommun har under hösten 2021 genomfört en satsning på flera av de kommunala badplatserna. Vid Tjörnarpsjön har då frågan om badplatsens lokalisering ställts på sin spets. De två huvudalternativen är att antingen behålla och rusta upp den befintliga badplatsen eller etablera en ny badplats i Kyrkviken. Boende i Höörs kommun har haft möjlighet att framföra synpunkter i en digital enkät som funnits tillgänglig och marknadsförts på sociala medier och kommunens hemsida. Enkäten har publicerats i två omgångar. I den senare versionen tydliggjordes de två huvudalternativen. Enkäten är del av den tidiga dialogen och resultatet en vägledning i arbetet med utvecklingsplan för Tjörnarpsjön.

Tillvägagångssätt

Enkäten har publicerats i ett webbaserat enkätverktyg. Information och länk till enkäten har funnits tillgängligt på kommunens hemsida. Marknadsföring har skett via kommunens kanaler på sociala medier. Det har varit möjligt för vem som helst att lämna enkätsvar. Det har också varit möjligt för samma person att lämna många enkätsvar.

Enkät-resultat

I den första versionen fick vi 51 enkätsvar och i den andra 112. De flesta svarade att de bor i Tjörnarpsjön eller Tjörnarpsjöns närområde.

I resultattabellen går det att se vid vilken tidpunkt som svar kommit in och för vissa tidpunkter finns det tätt på varandra följande identiska svar. Det går att ana att det är samma person som lämnat många enkätsvar och det finns inget sätt för oss att säkerställa att det finns en unik person bakom varje enkätsvar. Siffrorna för vilket alternativ som förordas bör därför tolkas med stor försiktighet.

67 av 112 enkätsvar förordar att behålla den befintliga badplatsen och 45 att en ny badplats utvecklas i Kyrkviken. De enkätsvar som inkommit i svärm förordar befintlig badplats, och samhällsbyggnadssektor bedömer därför att de två alternativen lockat ungefär

lika många enkätsvar var. Det går inte att med utgångspunkt i enkätsvaren dra någon tydlig slutsats om vilket alternativ som har mest stöd. Däremot går det att se att det finns tydliga argument för båda alternativen, och vilket som är bäst beror på personliga preferenser.

I båda enkäterna har det framförts synpunkter om badplatsens lokalisering. Synpunkter har även framförts på sociala medier, vid dialogtillfälle vid Tjörnarps station och i den mer generella enkät som genomfördes under hösten 2021. Bland synpunkterna finns argument för och emot de två huvudalternativen.

Argument för den befintliga:

- Utveckling av badplats i Kyrkviken skulle innebära allt för stora ingrepp i naturen.
- Den befintliga badplatsen är den närmaste för boende och för barnen på Tjörnarps fritidshem. En flytt till Kyrkviken skulle innebära att det inte längre är gångavstånd till badplatsen.
- Det är bättre att rusta upp den befintliga badplatsen med ny sand, nya bryggor och bullerplank.

Argument för ny badplats i Kyrkviken:

- Kyrkviken är ett mer naturskönt alternativ.
- Läget vid den befintliga badplatsen är bullerutsatt och trångt vid järnvägen, det är bra om badplatsen flyttas till en lugnare plats.
- Bra med en ny badplats i Kyrkviken, men behåll den befintliga.

Dialogen om badplatsens lokalisering kommer att fortsätta föras under hösten/vintern 2021 som ett led i arbetet med utvecklingsplan för Tjörnarpsjön. Politiskt beslut om badplatsens lokalisering fattas i samband med utvecklingsplan för Tjörnarpsjön.

Barnens Tjörnarp

En viktig del i den tidiga dialogen har varit att lyssna till vad barnen har att säga om sitt Tjörnarp. Detta har gjorts genom att två samhällsplanerare från kommunen under en eftermiddag träffade barnen på fritidshemmet på lekplatsen i Tjörnarp. Barnen delades in i mindre grupper efter ålder och fick visa på karta och berätta om vilka platser de brukar besöka, hur de kommer dit, om det finns platser de tycker extra mycket om och om det finns platser de inte tycker om.

Barnen berättade om var de bor och var kompisar bor. Att skolan är en bra plats och att de tycker om och brukar besöka badplatsen. Andra platser som barnen tycker om är idrottsplatsen, lekplatsen, Prästbonnaskogen och Lantkafeét. Det nämndes också att de tycker om hela Tjörnarp.

En del barn berättade att de inte tycker om tåget/järnvägen eftersom att det där kan inträffa olyckor. De berättade också att det finns ormar i buskarna längs strandpromenaden/badplatsen och att det är otäckt. Något barn sa att det är för mycket vägar i Tjörnarp.

Fritidshemmet har fyra olika platser i Tjörnarp som de använder vid utedagar en gång i veckan. Dessa platser är badplatsen, lekplatsen, ödehuset (norra änden av det stråk som går genom östra delen av grönområdet som ligger intill skolan) och en plats intill skolan. Skolan använder de gröna miljöerna i byn i undervisningen.



Bild tagen från dialog med barn i Tjörnarp. Foto Höörs kommun.